

## Verksamhet

Djurhållning  
Saltvik

## Beslut om föreläggande

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet förelägger er med stöd av 49 § i djurskyddslagen (1998:95) att:

1. Djurens liggplatser ska städas senast 14 dagar efter delgivande av beslutet och därefter fortlöpande hållas rena och torra.
2. Skrapgångarna ska städas senast 14 dagar efter delgivande av beslutet och därefter fortlöpande hållas tillfredsställande rena.
3. Djuren ska rengöras senast 14 dagar efter delgivande av beslutet och därefter fortlöpande hållas tillfredsställande rena.
4. Området vid vattenkoppen i ligghallen utomhus ska städas senast 14 dagar efter delgivande av beslutet och därefter fortlöpande hållas rent och torrt.
5. Myndigheten ska tillställas en plan över hur ungdjurens (i separata ligghallen) tillstånd ska förbättras. Vid behov med hjälp av husdjursrådgivare och/eller veterinär. Tidsfrist för inlämnande av plan: 14 dagar efter delgivande av beslutet.
6. Kalvboxarna ska vara tillräcklig stora. Tidsfrist: 1.9.2023
7. Nödvändiga reparationer på inredning och byggnader ska utföras. Tidsfrist: 1.9.2023.

ÅMHH ska informeras när åtgärderna är utförda.

## Motivering

1. Vid inspektionen den 4.5.2023 var flera liggytor smutsiga och/eller blöta, såväl bås som djupströbäddar. Vid inspektionen den 20.6.2023 var situationen delvis bättre men det fanns fortfarande bås som var förorenade med avföring och ligghallens bädd var mycket blöt och smutsig.

Djur som tvingas ligga på smutsiga och/eller blöta liggplatser utsätts för onödigt lidande då dessa liggplatser bjuder på dålig liggkomfort och

smutsar/blöter ner djuren. Huden inunder blöt och smutsig päls mjukas upp vilket predisponerar för hudsår och hudinfektioner som utsätter djuren för onödigt lidande. Nötkreatur tillbringar en betydande del av dagen liggande för att idissla och vila vilket gör det synnerligen viktigt för dem att ha torra och rena liggplatser.

*Ströbäddar och ströade liggplatser skall hållas torra och strömedlet skall ha god hygienisk kvalitet. (DSF 5§)*

2. Utgödslingen fungerar delvis dåligt på gården. Vid inspektionen den 4.5.2023 hade gödseln kommit upp genom spaltgolvet i en avdelning och samlats i ett hörn, andra avdelningar hade smutsiga skrapgångar. Vid inspektionen den 20.6.2023 var situationen delvis bättre men utgödslingen i avdelningen för nykalvade kor krånglade och gången var smutsig och blöt.

Djurstallets renlighet är ytterst viktig för djurens mentala och fysiska välmående. I ett smutsigt stall sprider sig lättare smittsamma sjukdomar, vilket utsätter djuren för onödigt lidande. Att hålla stallet tillfredställande rent är även en förutsättning för en god luftkvalité.

Klövar som hela tiden smutsas ner med urin och avföring mjukas upp och blir mottagligare för infektioner och andra klövsjukdomar. Stallgångar som är nedsmutsade av urin och avföring blir även hala och djur kan skada sig när de halkar, vilket utsätter dem för onödigt smärta och lidande.

*Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall hållas rena. Stallutrymmen skall rengöras och utgödsas minst en gång dagligen. Golv i stallar och båsallar skall ha en jämn och halkfri yta och vara utformade så att träck avlägsnas på ett snabbt och effektivt sätt eller absorberas väl i ströet. (DSF 5§)*

3. Vid inspektionen den 4.5.2023 var flera djur smutsiga på benen och ungdjuren var smutsiga även på buken och låren, samt svansarna. Vid inspektionen den 20.6.2023 var situationen något bättre men det fanns fortfarande smutsiga djur, i synnerhet ungdjuren utomhus var mycket smutsiga.

Blöt och smutsig päls tappar sin förmåga för termoregulering. Huden inunder blöt och smutsig päls mjukas upp vilket predisponerar för hudsår och hudinfektioner som i sin tur orsakar smärta och/eller klåda och därmed onödigt lidande för djuret.

*Djur skall hållas tillfredsställande rena. (DSF 1§)*

4. För att komma till den högra vattenkoppen i ligghallen utomhus behövde djuren ta sig igenom en djup pöl av vatten och exkrementer vid inspektionerna den 4.5.2023 och 20.6.2023 vilket utsatte dem för lidande då de normalt undviker att smutsa ner sig i onödan. Pölen var så djup att djuren sjönk in ända till karpalleden och det var svårt för dem att röra sig i sörjan. Deras ben täcktes av ett lager med smuts och avföring. Situationen var i synnerhet allvarligt då även deras liggplatser var blöta och smutsiga.

Huden inunder blöt och smutsig päls mjukas upp vilket predisponerar för hudsår och hudinfektioner som i sin tur orsakar smärta och/eller klåda och därmed onödigt lidande för djuret. Klövar som hela tiden smutsas ner med urin och avföring mjukas upp och blir mottagligare för infektioner och andra klövsjukdomar.

*Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall hållas rena. Golv i stallar och båspallar skall vara utformade så att träck avlägsnas på ett snabbt och effektivt sätt eller absorberas väl i ströet. (DSF 5§)*

5. Vid inspektionen den 4.5.2023 mådde en kviga mycket dåligt – hon var bukig, ruggig och mager samt låg på sidan. Vid inspektionen den 20.6.2023 var flera djur i samma grupp ruggiga, bukiga och magra.

Ungdjuren utomhus är i allmänt dåligt skick och för att kunna komma till rätta med problemet behöver orsaken utredas. Den smutsiga, blöta vistelsemiljön kan vara en anledning men det kan finnas andra faktorer som exempelvis parasiter som bidrar till djurens dåliga skick. Det kan behövas experthjälp för att utreda problemet. När unga djur magrar och blir ruggiga i pälsen samt bukiga är detta tydliga tecken på ett försämrade mående som behöver avhjälpas så fort som möjligt.

*Ett sjukt eller skadat djur skall snarast ges nödvändig vård, om inte sjukdomen eller skadan är så svår att djuret måste avlivas omedelbart. (DSF 1§)*

6. Vid inspektionerna den 4.5.2023 och 20.6.2023 fanns tre nybyggda kalvboxar som var 20% för smala (80 cm breda).

Tillräckligt utrymme är ytterst viktigt för djurens mentala och fysiska välmående. Kalvar är livliga och nyfikna djur och redan som nyfödd brukar de springa och hoppa omkring. Lagen tillåter hållning av kalvar i små ensamboxar under de första levnadsveckorna, vilket inte motsvarar kalvens naturliga beteende. Det är därför ytterst viktigt att inte underskrida minimikraven för kalvboxar för att inte försämra situationen ytterligare.

*Ensamboxen för kalvar upp till 4 veckor ska vara minst 1,20 m lång och 1,0 m bred. (DSF 33§)*

7. Vid inspektionerna den 4.5. och 20.6.2023 fanns reparationsbehov på flera ställen gällande inredning och byggnader. Flera båsavskiljare var trasiga så att båsen blev för breda och djuren kunde stå och ligga på tvären, vilket ledde till nedsmutsning av liggytan med avföring. Flera båsavskiljare var även instabila. Innertaket i sinkoavdelningen var trasigt, den löshängande biten togs bort efter första inspektionen men taket var ännu trasigt den 20.6.2023, vilket försvårar rengöringen. Vattenkoppen i ligghallen utomhus läckte vid båda inspektionerna och orsakade hygienproblem i närområdet. Även flera lampor i mjölkornas avdelning var ur funktion med dålig belysning som följd. Utgödslingen fungerade dåligt i flera avdelningar och behövde understödjas manuellt, vilket ledde till stora hygienproblem när det inte hanns med i tid. Boxdörren till kalvarnas gruppbox var sned och det fanns öppningar mellan dörren och väggen där kalvarna kunde fastna med benen. Grindarna framför ligghallen utomhus var provisoriskt uppsatta och djuren kunde fastna mellan dem. Sammanlagt fanns det ett flertal reparationer att utföra för att säkerställa en ändamålsenlig och trygg miljö för djuren.

Byggnader och inredning som är sliten, trasig eller provisorisk försvårar rengöringen och det dagliga arbetet vilket predisponerar för problem och att man inte hinner med det som behöver göras för att ändå hålla en god hygienstandard. Dessutom uppstår skaderisker för djuren.

*Stall och utrymmen för lösgående och uppbundna djur skall hållas i gott skick och vara utformade så att de inte skadar djuren. Inredning och övrig utrustning får inte otillbörligt inskränka djurens rörelsefrihet eller annars verka störande på dem. (DSF 5§)*

## **Tillämpad lagstiftning**

Djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland (DSL), 49 §  
Djurskyddsförordningen (1998:96) (DSF), 1 §, 5 §, 33 §

## **Bakgrund**

Den 3.5.2023 inkom en anmälan om misstanke om vanvård av nötkreatur.

Den 04.05.2023 utfördes en inspektion där brister konstaterades.

Den 05.05.2023 skickades protokollet för hörandet. Djurägarens svar på hörandet inkom den 25.5.2023.

Den 20.6.2023 utfördes en uppföljande inspektion där flera brister kvarstod.

### **Avgift**

Totalt 480 €. Myndighetens handläggningstid för ärendet uppgår till 6 timmar.

För handläggning av ärendet uppbärs en avgift om 80 euro per arbetad timme enligt avgiftstabell 7 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Taxan finns på [amhm.ax/avgifter](http://amhm.ax/avgifter).

### **Besvär**

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Erica Danielsson  
T.f. sektionschef  
Beslutande

Annett Pfeifer  
Praktiserande veterinär  
Föredragande

### **Bilaga**

1. Besvärсанvisning
2. Faktura (ej vid e-faktura)